

och får derföre i underdånighet anhålla, att E. K. Maj:t täcktes taga i nådigt öfvervägande, huruvida helt och hållet, eller med hvilka inskränkningar och undantag, skyldigheten för skeppare å inrikes gående fartyg och båtar, att lägga till vid tullstation, belägen utanför destinationsorten, må kunna upphöra.

Riksdagen framhärdar etc.

Stockholm den 24 April 1867.

N:o 33.

Uppläst och godkänd hos Första Kammaren den 27 April 1867.

— — — — Andra Kammaren den 30 — —

Riksdagens underdåniga skrifvelse, angående afgifvande till Riksdagen af en aflöningsstat och årlig förslagsberäkning öfver de öfriga kostnader, som med Statens jernvägstrafik och förvaltning äro förenade.

(Andra Kammarens Tillfälliga Utskotts N:o 2 Betänkande N:o 17.)

S. A. K.

Med anledning af åtskilliga antydda missförhållanden, som förmenades hafva sin grund uti en felaktig organisation af förvaltningen utaf Statens jernvägar, har förslag hos Riksdagen blifvit framställt, bland annat, derom att en ordentlig kostnadsstat för desamma måtte upprättas, för att årligen upptagas i Kongl. Maj:ts Nådiga Proposition öfver Statsverkets tillstånd och behof.

Genom Kongl. Brevet den 30 December 1862 förordnades, att den myndighet och förvaltning, som dittills utöfvats af Chefen för Statens jernvägsbyggnader, skulle från och med 1863 års ingång fördelas på två särskilda styrelser, af hvilka den ena, under benämning "Kongl. Styrelsen för Statens jernvägstrafik", komme att öfvertaga befattningen med alla de ärenden,

som afsågo ordnandet af allmänna trafiken å stambanorna i den mån de voro eller blefvo färdigbyggda, vidmagthållandet af banorna jemte dertill hörande byggnader, verkstäder, materiel m. m., äfvensom uppbörden och förvaltningen af dervid inflytande medel, hvaremot den andra, under benämning "Kongl. Styrelsen öfver Statens jernvägsbyggnader" hade att, intill dess annorlunda kunde vara förordnad, utöfva högsta ledningen af nybyggnadsarbetena vid Statens stambanor och hvad dermed hade gemenskap, samt, i följd deraf uppbära och förvalta de för dessa arbeten anvisade medel; varande uti samma Kongl. Bref särskilda föreskrifter meddelade angående Trafikstyrelsens sammansättning samt de dervid anstälde embets- och tjänstemäns åligganden m. m. Då denna organisation af förvaltningen utaf Statens jernvägar är af tillfällig beskaffenhet, hvadan förändringar deruti kunna när som helst ega rum, följer väl häraf att någon aflöningsstat för Styrelsen och dess tjänstemän icke kan för någon längre framtid uppgöras och fastställas; men deremot är Riksdagen, som ansett sig icke böra ingå i bedömande, huruvida regleringen af Styrelsen i den rigtning, hvartill den sednaste förändringen syftar eller ock i anuan form, derest en sådan funnits lämpligare, kunnat ega rum, genast efter det jernvägsanläggningarne kommit till den fullbordan, att trafiken blifvit fullt ordnad inom alla de nuvarande distrikten, af den mening, att en kostnadsstat, äfven om eller då den icke kan blifva fullt svarande emot de förhållanden, som vid tillämpningen deraf kunna finnas för handen, bör upprättas och af Riksdagen fastställas med iakttagande af alla de förbehåll, som finnas nödiga med afseende å arten och omfånget af de förändringar, som må inträda, utan att kunna vara förutsedda.

Hvad särskildt angår den del af kostnadsstaten, som skulle reglera aflöningen, så förutsätter en slik reglering i främsta rummet bestämmelser rörande de vilkor, hvarunder tjänstemän anställas och åtnjuta de löneförmåner, som i staten fastställas; och dessa vilkor äro af den vigt både för Staten och tjänstemännen, att de böra, så skyndsamt som möjligt definitivt bestämmas. Enligt ofvannämnda Kongl. Bref är det visserligen tydligt, att Kongl. Maj:t endast genom förordnande tillsatt General-direktören, Intendenterna och Byråchefen, likasom att öfrige tjänstemän och betjente, hvilka af Styrelsen blifvit antagne, kunna jemväl af Styrelsen när som helst entledigas; hvaraf åter synes följa, att icke någon bland de vid Statens jernvägstrafik anstälde personer har anspråk på de i 36 § Regeringsformen Statens Civile tjänstemän tillförsäkrade rättigheter. Önskligt synes det emellertid vara, ej mindre att så fort möjligen ske kan all tvekan undanrödjes, huruvida tjänstemännens ställning i nämnda hänseende må vara olika, i den mån aflöningen är af E. K. Maj:t eller Styrelsen bestämd, eller om densamma utgår endast efter Styrelsens bestämmelser eller på grund af aflöningsstater, dem Riksdagen pröfvat och godkänt, än ock att den af Rikets Ständer uttalade

åsigt, att jernvägarne äro ett industrielt företag, vinner tillämpning genom en dermed öfverensstämmande anordning af villkoren för anställning vid detta företag. För den pröfning, som sålunda företrädesvis är af nöden, behöfva icke detaljerna af Styrelsens eller förvaltningens organisation vara för framtiden eller ovilkorligen bestämda. Aflöningsstat måste i alla fall uppgöras; den bör i alla händelser pröfvas af E. K. Maj:t och den kan likaledes pröfvas och fastställas af Riksdagen, om än icke för längre tid än ett år i sender samt under alla de förbehåll, som må betinga fullt afseende å möjligen inträffande förändringar.

Beträffande derefter frågan om en årlig förslagsberäkning öfver de öfriga kostnader, som med jernvägstrafiken och förvaltningen äro förenade, så torde dessa kostnader i flera fall vara af den beskaffenhet, att de svårigen kunna på förhand med noggrannhet beräknas, men det oaktadt synes, vid en förvaltning af det omfång som jernvägstrafiken, en på förhand uppgjord kostnadsberäkning vara nödvändig och således äfven möjlig. Dermed vinnes två viktiga ändamål: det ena att Styrelsen, utan hinder i dispositionen af de medel, som under vanliga förhållanden erfordras för kostnadernas bestridande, blifver skyldig att till den Statens kassa, som vederbör, inleverera öfverskotten; och det andra att E. K. Maj:t, då underdånig framställning måste ske om anvisande af medel för uppkommande extra eller tillfälliga behof, sättes i tillfälle att förordna om genast företagande undersökning, rörande de omständigheter, som föranledt dylika ovanligare utgifter, derest anledning förekommer till en sådan undersökning.

I öfverensstämmelse härmed har Riksdagen alltså ansett sig böra hos E. K. Maj:t i underdånighet anhålla att få årligen mottaga förslag å samtliga kostnader och utgifter, som äro förenade med trafiken å Statens jernbanor, upptagande jemväl tjenstemännens aflöning och de förbehåll beträffande kostnadsstatens tillämpning, som må vara nödiga med afseende å arten och omfånget af de förändringar, hvilka vid samma kostnadsstats tillämpning kunna inträda; samt att det förslag, som i detta afseende till nästa Riksdag afgifves, måtte innefatta fullständig framställning rörande de villkor, hvarunder tjenstemännen komma att anställas.

Riksdagen framhärdar etc.

Stockholm den 30 April 1867.
